

Iš suvestinių

Padirbti pinigai

Jau rašėme, kad Rokiškio "Vyturėlio" parduotuvėje aptikti padirbti dešimties litų banknotai. Gruodžio 10 dieną policijos pareigūnai gavo pranešimą, kad į banko HERMIS Rokiškio skyrių vienas Didsodės kaimo gyventojas atnešė patikrinti 100 litų banknotą. Jis, pasirodo, taip pat netikras. Pareigūnai gyventojus įspėja: būkite atidesni!

Plėšimai

Pastarosiomis dienomis registruoti keli plėšimai. Rokiškio Jaunystės gatvės gyventojas V.V. rado išplėštas savo garažo, esančio Pajojės kvartale, duris. Iš garažo vagys išsinešė 4 automobilio padangas.

✓ ✓ ✓

Rokiškio Miškininkų gatvėje naktį išplėsti UAB "Rokiškio apdaila" pagalbinės gamybos keturpusių staklių cechai ir gaterinė. Pavogta elektrinis pjūklas "Husgvarna", obliavimo staklių peiliai bei spec. drabužiai.

✓ ✓ ✓

Nelaimė ištiko ir žemės ūkio bendrovės "Sniegiai" narius. Jie patyrė nuostolių už 1000 litų. Iš mechaninių dirbtuvių dingo remontuojamo traktoriaus MTZ-80 keturi variklio stūmokliai su švaistikliais, aliuminis karteris ir galvutės gaubtas. Iš dirbtuvių įrankinės prapuolė elektrinis grąžtas, galastuvas bei elektros laidas.

✓ ✓ ✓

Išjungus signalizaciją ir išlaužus kelias spynas, patekta į individualią parduotuvę Pandėlyje. Dingo įvairių prekių.

Neaiškumas

Kriaunų kaimo gyventoja R.A. nė pati nežino, kokiomis aplinkybėmis iš jos namuose esančios sekcijos dingo laikrodis ir alkoholiniai gėrimai.

Nebebėgs

Iš AB "Naftotiekis" gautas pranešimas, kad lapkričio 4 d. buvo pastebėtas dyzelinio kuro nutekėjimas iš produktotiekio vamzdžio mūsų rajone. Vamzdynas buvo pragręžtas ir pašiuošta dyzelinį kurą grobstyti. Vamzdynas šiuo metu užsandarintas. Šiam darbui išleista 7753, 94 lito.

Policija prašo: kaimyne, padėk kaimynui !

Rajono policijos komisariatas pagal programą "Stabdyk nusikalstamumą" parengė ir 4000 egzempliorių tiražu išleido lankstinuką "Kaimynystės pagalba. Kaimynas padeda kaimynui". Jame teigiama, jog policija ieško naujų metodų ir būdų, kaip užkirsti kelią nusikalstamumui, kaip mūsų gyvenimą padaryti saugesnį ir ramesnį. "Tačiau visiems suprantama, kad policijos pastangos bus mažai efektyvios, jei į kovą su nusikaltėliais neįsijungsime mes visi, jei nesudarysime nepakantumo nusikaltėliams atmosferos, jei kiekvienas nejausime atsakomybės už mūsų turtą ir saugumą, - rašoma leidinyje.

-Mes norime suburti visus dorus ir sąžiningus žmones, kurie supranta būtinybę pasipriešinti nusikaltėlių siautėjimui, norime skatinti ir visuomenės budrumą ir aktyvumą. Mes norime bendrauti su pensininkais, vaikais, mokytojais bei tėvais. Nusikaltėliai turi pajusti mūsų jėgą ir nepakantumą".

Policijos pareigūnai įsitikinę, jog kaimynai yra daugiau nei tik "žmonės netoliese". Kaimynai paprastai susipažįsta vieni su kitais, bendrauja tarpusavyje, padeda vieni kitiems. Kiekvienas gali patekti į situaciją, kai prireikia kitų pagalbos. Labai malonu, kai tuo metu padeda kaimynai. Kaimynai namuose ir gyvenamajame kvartale gali padėti vieni kitiems saugotis nusikaltėlių, jei bus atidūs viskam, kas vyksta už durų, lango ar laiptinėje. Turima omenyje ne sekimas ar šnipinėjimas, bet atsakomybė ir dėmesingumas tam, kas dedasi aplinkui, pavojingų situacijų atpažinimas.

Kas yra įtartina?

Jei automobilis su nevietiniais numeriais (paprastai jame sėdi "svetimi" žmonės) daug kartų lėtai važinėja jūsų kvartalu, - gali būti, kad nusikaltėliai ieško pelningo objekto.

Jei svetimi žmonės beldžiasi į daugelį namo butų ar slampinėja apie kaimyninį žemės sklypą, - gali būti, kad

nusikaltėliai nori sužinoti, ar kas nors yra namuose.

Jei žvanga langų stiklai, laiptinėje daužomos, gręžiamos, kapojamos durys, - gali būti, kad tai ne darbininkų, bet įsilaužėlių keliamas triukšmas.

Jei tamsoje iš kaimyninio namo matosi blykčiojanti, prislopinta šviesa, arba netoliese esančios parduotuvės langai neįprastai uždegti, - gali būti, kad viduje jau darbuojasi vagys.

Nepažįstami žmonės nepagrįstai ilgai stoviniuoja gatvėje, laiptinėje ar lū kuriuoja automobilyje, - gali būti, kad jie stovi sargyboje, vykstant nusikaltimui.

Taip jūs galite apsisaugoti

Įėjimą į namą rakinkite net ir dienos metu. Prieš atidarydami duris, paklauskite, kas nori įeiti.

Stebėkite svetimus žmones, esančius jūsų name ar kaimyno žemės sklype, užkalbinkite juos.

Sukčiai, apgavikai ir plėšikai savo aukomis dažniausiai pasirenka senyvus bei vienišus žmones.

Pametę raktus, būtinai pakeiskite spyną.

Nepalikite raktų laiškų dėžutėse, po kilimėliu, kitose "slaptose" vietose.

Taip jūs galite padėti

Informuokite savo kaimynus ir policiją apie įtartinus pastebėjimus.

Pasižymėkite įtartinų automobilių numerius bei įsidėmėkite įtartinų asmenų išvaizdą.

Esant pavojui, signalizuokite apie tai (pagalbos šauksmas, signalizacijos prietaisai) ir skubiai skambinkite policijos telefonu 02.

(Rajono policijos anoniminiai tel. 31794 ir 51265 (po darbo)).

Judėjimo "Stabdyk nusikalstamumą" skyrius veikia ir Rokiškyje. Šiuo metu jame yra per 100 narių. Judėjimo būstinė laikinai įsikūrusi savivaldybės 407 kab. (Respublikos g. 94).

Tel. 34360.

Miniatiūros

Žvaigždžių kuždesys

Žiema. Kaip retai bepažvelgiame į dangų. Daug rečiau negu vasarą, kai akimis meldėme šilumos arba šilto lietučio. O ką galime išmelsti iš pikčiurnos žiemos? Nebent, kad pūgos neatsiųstų. Bet naktys tikrai nepakartojamos! Kokia gelmė jose atsiveria, kad net nugara pagaugais nueina! Kokia šalta ir iškilminga ta baltoji ty-la... Vienintelis garsas, kurį dvasia tegalime pajusti, tai tolimas žvaigždžių kuždesys. Kažkas taip artimo, bet kartu ir nesuvokiamo. Taip ir klausaisi to nepakartojamo šnarėjimo, kurio prasmę žino nebent medžiai, savo viršūnėmis į nakties dangų pabėgę. O gal tai kosmoso šauksmas, tolimų, kažkada buvusių pasaulių aidai?..

Pranas Paršonis

AKYS

Akys - du maži gyvuliukai - sujuda, sustingsta - voverės medžių šakose - kabinasi už artimųjų veidų, dreskia juos aštriais nagučiais, pratapena šaltomis letenėlėmis, nurimsta... Nedaug kas telikę. Tik rankos, lyg seno medžio šakos - įrudusios, gumbuotos, nelauktai, nejaukiai kibios. Tartum norinčios priminti jų iškastus griovius, plūgo rankenas, vadeles... Rodos, bėgsi jomis skruzdėle, niekaip neįspėdamas jų paslapties, kur pateksi, miglotai jausdamas džiūstančią besitraukiančią jėgą. Stovi nejaukiai mindžiukuodamas, bandai šypsotis, išeina nekaip, sugniaužia gerklę...

Laura Simanavičiūtė

Kas teišus?

Jūra tavęs nemyli, o tu veržiesi į jos glėbį. Ji siunčia tavo laivui pražūtingas bangas, klastingus žaibus, o tu ja tiki, ją tebemyli... Žmogus pripranta prie visko: audros, saulės, džiaugsmo ir nerimo.

Priprato ir jūra prie jūreivio, bet jo laivas pasuko į platesnius vandenius. Šiandien rūsti ir maištinga jūra. Dažnai svars-tau, kas teišus - maištaujanti jūra ar klajoklis jūreivis?

Reda Kiselytė

Horoskopas šiai savaitei

Ožiaragis

Laukia audringa savaitė, nestokosianti įvykių ir laimėjimų. Labai galimas dalykas, kad pasirašysite svarbią sutartį. Jūsų santykiai su artimaisiais ir mylimu žmogumi bus tiesiog puikūs.

Vandenis

Neskubėkite pasirašyti svarbių dokumentų, kitaip galite padaryti klaidų, kurios vėliau brangiai kainuos. Rašytojų ir žurnalistų laukia kūrybinė komandiruotė.

Žuvys

Nereikės plaukti toli nuo gimtųjų krantų - visą savaitę teks išsijuosus dirbti kontoroje. Astrologas mano, kad šis darbas duos daug naudos, todėl verta pademonstruoti uolumą. Artėjant savaitgaliui, malonių akimirkų lemta patirti kūrybinių profesijų žmonėms.

Avinas

Jūs galite drąsiai pradėti realizuoti seniai puoselėjamus verslo planus, investuoti pinigus į nekilnojamąjį turtą ir vyksti į kelionę darbo reikalais. Astrologas pataria rūpintis sveikata ir rasti laiko poilsiui, nors ir esate labai užimtas.

Taurus

Pradės optimistiškiau vertinti savo verslo perspektyvas. Dabartinis darbas žada jums daug pinigų, aukštesnį postą ir linksmesnę žvilgsnį į savo ateitį. Jūs sėkmingai pradėsite įgyvendinti eilinį projektą, bet reikės daug dirbti, jeigu norite jį užbaigti.

Dvyniai

Teks nusivilti savo veiklos rezultatais. Bet verčiau užbaikite tai, ką esate pradėjęs, ir negalvokite apie perėjimą į kitą darbą. Netrukus sunkumai jums bus nebebaisūs, o atlyginimo už tai, kas nuveikta, nereikės ilgai laukti.

Vėžys

Iškilo daug įvairių asmeninio pobūdžio problemų. Konfliktas su vyresnybe netrukus baigsis taikos sutarties sudarymu, o štai nesutarimai su verslo partneriais dar tik prasideda.

Liūtas

Planetos ketina suteikti daug energijos ir dvasinių jėgų, kuriomis reikės protingai pasinaudoti. Galite pradėti realizuoti naujus sumanymus, bet prieš tai reikia gerai apgalvoti būsimus žingsnius. Juos žengti padės paskyrimas į aukštą postą.

Mergelė

Visą dėmesį turės skirti svarbios užduoties vykdymui. Jeigu delsite ją atlikti, galite patirti didelių finansinių nuostolių. Nors esate labai užsiėmęs, saugokite sveikatą.

Svarstyklės

Derybos prekybos klausimais bus sėkmingos, ir tuo reikėtų iškart pasinaudoti. Jūs turėsite pagalvoti, kuo atsilyginti savo antrajai pusei už tai, kad ji taip nuoširdžiai rūpinasi šeimos židiniu ir stengiasi sudaryti sąlygas jūsų poilsiui.

Skorpionas

Gali lengviau atsikvėpti - jų laukia tikrai sėkminga savaitė. Verslo laimėjimai padės gauti daug naudingų užsakymų. Išsipildys viltys tų, kurie naktį sapnuoja apie nuosavą viešbutį ar restoraną.

Šaulys

Pajus jėgų antplūdį, ir tai atsitiks pačiu laiku. Papildoma energija padės įveikti sunkumus, susijusius su verslo projekto realizavimu, ir įgyvendinti jį iki numatyto termino.

Savaitės pabaigoje paštu gausite gerą naujieną.

ANEKDOTAI

Turtuolis kazino pralošė visus grynusius pinigus. Jam išeinant, durininkas paslaugiai atidaro duris.

- Ar galite paskolinti man penkis dolerius?

- Prašau? - sutrinka durininkas.

- Pasilikite juos sau. Tegu tai bus arbatpinigiai nuo manęs.

♦♦♦

- Alkoholis - sveikatos priešas, - pradedą paskaitą alkoholikams gydytojas. Nevartokite jo.

- Gydytojau, bet kodėl Evangelijoje parašyta: "Pamilk savo priešą".

♦♦♦

- Mielasis, tu manęs šiandien dar nepabučiavai, - guodžiasi vakare sugrįžusiam iš darbo vyrui žmona.

- Pabučiavau: dieną, kai buvau atėjęs pietauti.

- Nemeluok!

- Tai kas tada man atidarė duris?

- Tarnaitė!

♦♦♦

- Sveikinu, kaimyne. Girdėjau, kad vedėte.

- Aš taip pat sveikinu: jūsų klausia - ideali!

♦♦♦

- Onute, su kuo tik ką kalbėjai telefonu?

- Su broliu.

- O koks jo vardas?

- Sakė, kad Petras.

Niekaip negali pamiršti Vabalų Juzokas praėjusių metų priešventinių išgertuvių. Gal jas būtų ir pamiršęs, bet randas kaktose... Kartais ir antroji pusė dar paaitrina. Kad jas bala tas bobas, joms geriau valgyt neduok, bet tik suteik prielaidą, kaip įkasti.

Viskas prasidėjo visai nekaltai. Su Skiemonių Trumpulisku jis susitiko šalia slauniosios Šturlienės karčemėlės. Pasiroka-vo, papytkiavo, susimetė, kas buvo kišenėse, ir, užsukę "šturlynėn", gerokai nusišturlino...

Kitas rytas nebuvo mielas. Ta gyvatė Anciutė visai pasiuto. Atskaičiusi geroką "ražančių", dar ir eglutės užsigėdė. Pasak jos, Kalėdos čia pat, o jis, pasmirdęs girtuoklis, niekuo nesirūpinęs. Teks Juzokui nusileisti žmonelės užgaidoms, nors tai ir žeidė jo vyrišką orumą.

Pasrėbęs batvinių, užsimetė vatinką ir iškiutino į eiguva, žinoma, tam reikalui ir dešimt litų iškaulines. Už eglutę juk reikės mokėti, dabar niekas už dyką nebemėtoma. Bent taip jau neprotingai pinigų mėtų? Tų eglučių pilnos pamiškės, nors vežimu braškink.

Kaip nusprendė, taip ir padarė. Nukirto vieną žalią šaką, užsirūkė ir neskubėdamas gūrinio pamiške. Nuotaika pakili. Ir Anciutė gal kiek nurims, ir dešimt litų gomurį atgaivins.

Būtų taip ir buvę, jei ne tas nelemtas "žiguliukas". Juzokas pamanė, kad Rukuižių Kaziukas savo senieną dūmina, jau rengėsi ranką kelti ir pavėžinti prašyti. Bet ta skardinė pati sustojo. O ten eiguolio ir policijos inspektoriaus būta. Kad juos kur kipšas būtų nujojęs.

Eglutę tai nusavino, jos negaila, bet baudą išrašė. Apmaudu, nors nebe pirmas toks nutikimas jam pasitaikė. Pakolios, pabambės jo Anciutė, bet bau-

delę vis vien užmokės. Kad tik duotų litų neatimtų. Į namus eiti nesaugu. Geriausia išeiti - tiesiog pas Anciutę, į "šturlynę" užsukti.

Kam nesiseka, tam ir geras daiktas pamaišo. Taip tą kartą nutiko ir Vabalų Juzei. Vyrai begerdami susiginčijo rusiškai dėl niekų - dėl būsimio prezidento, kurio rinkimai buvo jau čia pat. Bag-

dono Napalys net užkimeš aiškino buvusio prokuroro privalumus. Svarbiausia, kad,

jam prezidentaujant, degtinė pignianti. Nebereikėsią kažkuo atskiestą bizalą arba "Troinų" kliukinti. Jam pritarė ir Skaulių Vincė. Juzokas klausėsi, klausėsi, ir velnias timptelėjo už sunkiai besiverčiančio liežuvio. Jis užginčijo įsismarkavusius sugėrovus, pareikšdamas, kad jų kandidatas tai š... Kas kita - Smetona. Pagal pavardę - kaimietis. O toks tai ir prie darbo, ir prie butelio pritiks.

Tie žodžiai Skoruliokui buvo lyg raudonas skuduras įsiutusiam buliui. Jis sugriežė dantimis, stvėrė apypilnį alaus butelį ir pylė į Juzės makaulę. Nelaimėlis net nežaktelėjęs išsitiesė ant prišnerkštų užteigos grindų. Į tai niekas rimtai ir dėmesio neatkreipė, nes panašių triukų karčemėlėje dažnai būna. Vieni sugėrovai, pastvėrę mušeiką, išbogino atvėsti, o kiti nutempė Juzoką į namus, žmonelės globon. Gerokai jai teko paplušėti kol aptvarstė ir paguldė į lovą.

Neatgrasė tas nuotykis Juzoko nuo Šturlienės karčemėlės. Tik politikos ėmė vengti. Išgirdęs ką nors politikuojant, sprunka į šalį. Per ją, nelabąją, vien nelaimės. O vietos moterėlės kitaip galvoja. Jos žada ką nors "politiško" ant slaunosios karčemėlės užboginti. Gal tada ir jų vyreliai stengsis "šturlynę" aplink apeiti?

Pranas Paršonis

PRAGIEDRULIAI

Mūsų adresas:

Nepriklausomybės a. 22

4820 Rokiškis

Tel./Faks. 5 13.54

e-mail.

pragiedruliai@post.omninet.net

Leidėjas UAB "Rokiškio pragiedruliai"

Indeksas 424.

2 spaudos lankai.

Laikraštis leidžiamas

antradieniais ir

penktadieniais

Tiražas 5990 egz.

Redaktorius

Vygandas Pranskūnas

Tel. 51532

Korektorė

Rasa Čižauskienė

Leidybos centras:

Jolita Kaškevičienė,

Igoris Skripka

Autoriai atsako už pateiktus faktus ir kitą informaciją.

Redakcija už reklamos ir skelbimų turinį neatsako.

Skelbimai ir prenumerata redakcijoje priimami darbo dienomis.

ORAI

Šaltam orui pasitraukus iš mūsų šalies, gausiai pasnigo. Artimiausiomis dienomis laukiama lijundros, atodrėkio. Savaitės pabaigoje termometro stulpelis dienomis rodys 4-6 laipsnius šilumos. Pūs stiproki pietvakarių vėjai.

Kalendorius

Nuo antradienio iki antradienio

Šiandien saulė tekėjo 7.35 val., leisis 14.52 val.
Dienos ilgumas 7.17 val.

Vardadieniai, datos

Antradienis, 12.15

Gaudenis, Justas, Kristijonas.

Trečiadienis, 12.16

Adas, Alina, Albina, Audronė, Vygandas.

Ketvirtadienį, 12.17

Drovydė, Jolanta, Mantgailas, Nemira, Olimpija.

Penktadienis, 12.18

Eivilė, Girdvilas, Gracijus, Vykantas.

Šeštadienis 12.19

Darijus, Gerdvilas, Nemezijus, Rimantė.

Sekmadienis 12.20

Daugardas, Gražvilė, Teofilis.

Pirmadienis 12.21

Girenė, Honoratas, Norgaudas, Tomas.

☼☼☼

Gruodžio 15 d. sukanka 50 metų, kai Panemunėlyje gimė Edmundas Rimša - istorijos mokslų daktaras.

☼☼☼

Gruodžio 20 d. sukanka 55 metai, kai Ažubaliuose (Jūžintų seniūnija) gimė Povilas Pipinys - habilituotas gamtos mokslų daktaras.

7 LIETUVOS DIENOS

Vakar Lietuvos bankas į apyvartą išleido naują 50 litų banknotą, kuris, pasak banko vadovų, "ypač gerai apsaugotas ir praktiškai nepadirbamas". Pirmieji pokario metais 50 litų vertės banknotai buvo išspausdinti 1991 m., įvedus Lietuvoje litą. Tačiau tasyk banknotų kokybė netenkino Lietuvos banko, nes vandens ženklai buvo išspausdinti taip, kaip dabar vienkartinuose troleibusų ar autobusų bilietuose, ir banknotus nesunkiai galima buvo padirbti. 1993 m. buvo išspausdinti nauji piniginiai ženklai, bet ir jie nebuvo tobuli.

☼☼☼

Konstitucinis teismas nutarė mirties bausmę pripažinti prieštaraujančia Lietuvos Konstitucijai. Šiuo metu mirties bausmė nuteisti 9 žmogžudžiai, kurie kalti Lukiškių kalėjimo rūsiuose.

☼☼☼

Iki sausio 5 d. pratęstas Vlodo Belecio, įtariamo susijus su kunigo Ričardo Mikutavičiaus bei jo kolekcijos dingimu, sulaikymo terminas.

☼☼☼

Manoma, kad Konstitucinio Teismo teisėjas Kęstutis Lapinskas yra kandidatas į valstybės kontrolieriaus postą. Jo

kandidatūrą prezidentas greičiausiai teikė Seimui.

☼☼☼

"Lietuvos telekomas" paskelbė, jog kitų metų pavasarį brangs vietiniai pokalbiai telefonu.

☼☼☼

Per keturias atkurtųjų indėlių grąžinimo savaites iš Lietuvos taupomojo banko savo indėlius atsiėmė 36,8 tūkst. gyventojų, arba 73 proc. visų pareiškusiųjų norą iš karto atsiimti indėlius.

☼☼☼

Didžiausias šalyje Lietuvos taupomasis bankas per 11 mėn. patyrė 9,825 mln. litų nuostolių.

Lapkričio mėn. iš savo veiklos LTB uždirbo 2,168 mln. litų pelno ir šia suma sumažino nuostolius. Dešimties mėn. LTB nuostoliai buvo beveik 12 mln. litų.

☼☼☼

Prie Seimo badavę smulkieji prekeiviai tikisi jau šios savaitės pradžioje su Vyriausybe pradėti derybas dėl prekybos taisyklių supaprastinimo.

☼☼☼

Šio mėnesio pradžioje Lietuvoje buvo 114,5 tūkst. bedarbių. Iš jų 51,6 proc. sudarė moterys.

PASAULIO SAVAITĖ

Rusijos prezidentas Borisas Jelcinas apdovanojo Šventojo apaštalo Andriejaus ordinu garsųjį rusų rašytoją ir disidentą Aleksandrą Solženicyną, kuriam sukako 80 metų.

+++

Rusijos Konstitucinis Teismas penktadienį nusprendė, kad ginče dėl vyriausybės reformavimo yra teisus prezidentas Borisas Jelcinas, o ne parlamentaras. Pastarajam kartą atmetus prezidento pasiūlytą kandidatą į ministro pirmininko pareigas, valstybės vadovas gali į vyriausybės vadovo pareigas dar kartą siūlyti tą patį asmenį.

+++

Penktadienį Londono teismas, paprastai nagrinėjantis teroristinių nusikaltimų bylas, ruošėsi buvusio Čilės diktatoriaus Augusto Pinočeto atvykimui.

A.Pinočetas, kurį Ispanija nori teisti už nusikaltimus žmonijai, penktadienį Didžiosios Britanijos teismui pareiškė, kad jis pri-

pažins tik Čilės teismo nuosprendžius.

+++

JAV ir Argentinos mokslininkai aptiko pėdsakus, rodančius, kad prieš 3,3 milijono metų į žemę nukrito didelis meteoritas.

+++

Valstietė iš Kinijos pietvakariuose esančios Guizčou provincijos visai neseniai prasmego į prarają tiesiog savo miegamojo viduryje. Įlūžus kambario grindims, po jomis atsivėrė 70 metrų gylis urvas.

+++

Savo namų laiptinėje keliais šūviais iš arti nušautas Armėnijos gynybos ministro pavaduotojas Vagramas Chorchorčnis.

+++

Čečėnijoje aptiktos trijų britų ir vieno Naujosios Zelandijos piliečio įkaitų nukirstos galvos.

+++

Latvijoje šiemet 100 tūkst. gyventojų teko 27 savižudžiai. Šis rodiklis maždaug du kartus didesnis nei Vakarų šalyse.

Kalėdų dovanos žemdirbiai negavo

Atkelta iš 1 psl.

kaime nebėra protų, atsiskaitymus net tarp vieno kooperatyvo narių labai apsunkina pridėtinės vertės mokestis, žemdirbių pajamos nepadengia išlaidų, ūkiai iki 10 hektarų pasmerkti žlugti. Atleisti nuo žemės ūkio mokesčio visai arba sumažinti jį reikalavo tarybos nariai Vytautas Vilys, Rimantas Velykis ir kt.

Kaip pasiūlyta kituose mūsų apskrities rajonuose? Turimomis žiniomis, Pasvalio rajone žemės mokestis sumažintas 10 procentų visiems. Biržų ir Panevėžio rajonuose nuo žemės mokesčio atleidžiami tik tie žemdirbiai, kurie pateikia itin svarbias priežastis. Visuose rajonuose šis klausimas svarstytas gerokai anksčiau.

Rajono meras Vytautas Masiulis kalbėjo, kad mūsų rajonas apskrityje nėra tarp turtingesniųjų ir kad ateinančių metų biudžetas gali būti pats liūdniausias. 80 proc. biudžeto reikės skirti atlyginimams ir SODR-os įmokoms. Tad brangus kiekvienas biudžeto litas, iš kurio išlaikomos švietimo, medicinos įstaigos ir kt.

Rajono mokesčių inspekcijos atstovas nuogaštavo, kad, panaikinus ar pakoregavus žemės mokestį, inspekcijai darbo būtų trims mėnesiams.

Nuomonių įvairovė patikrinta balsavimu. Dauguma tarybos narių buvo už tai, kad nuo žemės mokesčio būtų atleidžiama tik išimtiniais atvejais. Tad lauktos Kalėdų dovanos rajono žemdirbiai nesulauks.

Stasys Varneckas

SOCIALDEMOKRATAMS PŪGA NE KLIŪTIS

Atkelta iš 1 psl.

Lietuvos piliečių, kaip ir Vakarų Europoje (Vokietijoje, Prancūzijoje, Švedijoje ir kt.), pagaliau supras, kas yra tikrieji jų draugai. Socialdemokratija pasaulyje tampa svarbiausia politine srove.

Dėl dabartinio ekonomikos ir gyvenimo lygio kritimo svečiai kaltais laiko pačius rinkėjus. Anot jų, A.Šleževičius vadino save socialdemokratu ir vykdė dešiniųjų ekonominę politiką, o G.Vagnorius nemeluoja - jis dešinysis ir jo politika dešinioji. Jei LDDP būtų tikrai socialdemokratiška, ji turėjo istorinį šansą tai įrodyti: priimti keletą įstatymų, tokių kaip progresyvinis fizinių asmenų ar nekilnojamo turto mokestis. Rinkėjai iš LDDP to laukė ir tikėjosi. Deja, veltui.

Socialdemokratai griežtai nusistatę prieš akcizo mokesčių didinimą, nes jis visų pirma paliečia eilinį vartotoją, o ne kapitalistą.

"Gyvename valstybės nuosmūkio laikotarpi", - sakė V.Andriukaitis. 10 procentų Lietuvos piliečių gyvena gerai, 17 procentų girtuokliauja, o visi kiti skursta. Tai reiškia, kad nepriklausomybė ir laisvąją rinką pasinaudojo tik vienas iš dešimties. Įsidrąsinę konservatoriai jau visai atvirai sako, kad netrukus gyvensime, kaip "prie Smetonos". Tačiau taip gyventi tauta nebenori.

Savo keliones į šalies miestelius, kaimus socialdemokratai skiria Lietuvos savivaldos 80-mečiui pažymėti. Anot svečių, turtingi žmonės - turtingos ir savivaldybės.

Stasys Daukša

D. Kirvelis pasakojo apie kamajietį socialdemokratą Jurgį Smolskį.

Pedagogai mokomi taupumo

Rajono valdyba nepatenkino vienuolikos mokyklų vadovų prašymo finansuoti mokyklas, savarankiškai tvarkančias buhalterinę apskaitą, tiesiogiai per savivaldybės finansų tarnybą. Į klausimus, susijusius su šiuo sprendimu, "Pragiedruliai" korespondentas Stasys Varneckas paprašė atsakyti rajono švietimo tarnybos vadovą Rimantą ŠINKŪNĄ.

- Kuo mokyklų direktoriai motyvavo šį prašymą?

- Svarbiausias motyvas - racionaliau ir efektyviau panaudoti švietimui skiriamas lėšas. Iš tos motyvacijos sektų logiška išvada, kad iki šiol tos lėšos buvo panaudojamos ir neracionaliai, ir neefektyviai, nors mokyklų vadovams suteiktas didžiulis savarankiškumas.

- Didžiosios mokyklos jau senokai turi savo buhalterijas. Kaip Jūs tai vertinate?

- Dabar tose mokyklose dirba 22 buhalteriai ir kasininkai. Visą darbą centralizuotoje buhalterijoje atliktų 4 žmonės. Sutaupyti apie 200 tūkstančių mokesčių mokėtojų litų. Tik reikėtų rajono švietimo tarnybos buhalteriją kompiuterizuoti, tarp jos ir mokyklų turėtų būti elektroninis ryšys. Tada, manyčiau, liktų patenkinta ir darželio - mokyklos vedėja, kuriai labai reikia nuosavos buhalterės, o motyvas tik toks, kad jai tenka labai dažnai su kiekvienu skaičiumi bėgioti į švietimo tarnybą. Tas "labai daž-

nai" - du kartus per mėnesį.

- Kokie kiti argumentai ir kontraargumentai?

- Reformavus rajono švietimo tarnybos buhalteriją, tą darbą vis tiek kažkas turėtų atlikti. Buvo siūloma mažesnes mokyklas finansuoti per seniūnijas arba steigti regionines buhalterijas. Pavyzdžiui, Juodupės gimnazijos buhalteriai aptarnautų švietimo įstaigas. Kažkam tai labai patrauklu. Mano nuomone, jei būtų įvestas nors vienas papildomas etatas, jau būtų neracionalu. O papildomų etatų reikėtų ne vieno ir ne dviejų. Jei šiuo metu rajono švietimo tarnybos buhalterijoje dirba 9 buhalterės, tai po tokios "reformos" prireiktų 19 - kos, o gal ir daugiau. Vienas papildomas etatas biudžetui kainuoja apie 10 tūkst. litų.

- Gal yra analogų kituose rajonuose?

- Kažkas panašaus daryta Ukmergės rajone. Reforma nepasitvirtino, mūsų mokyklų vadovai gali nuvažiuoti ir įsitikinti. Kupiškio rajono mokyklose buhalterių iš viso nėra, ir niekas dėl to nepergyvena.

Aš jau neprieštarauju, kad didelės mokyklos, kurių biudžetas 1,5 milijono ir daugiau, savarankiškai tvarkytų buhalterinę apskaitą. Tačiau, kai tokios teisės pradeda reikalauti nykštukinės mokyklos, pakvimpa antieconomika. Gal tikrai verta, anot vienos mokyklos direktoriaus, kai kuriems mokyklų vadovams virtuvėje šaukštu košės puodą pamaišyti: taptų protingesni ir taupesni.

GRAŽĖJA ROKIŠKIO PARKAS

Daug metų Rokiškio miesto parkas prie dirbtinio ežero mažai kam rūpėjo.

Rajono valdžia jį prisimindavo tik ruošiant kokį šventinį renginį. Skubotai nušienaudavo plažo aikštelę. Kitaip tariant, apipešiodavo peraugusią žolę. Tuo viskas ir pasibaigdavo. Todėl nustebau pamatęs rajono merą V.Masiulį, besilankantį šiame parke. Paaiškėjo, jog jis nori, kad parkas būtų patrauklus miesto visuomenei. Sukėlė ant kojų pavaldžius darbuotojus: miesto seniūniją, architektus...

Tuoju buvo įrengta sporto aikštelė su patrauklia įranga, sutvarkytas tiltas, trampilas, atvežta smėlio, įrengtas bėgimo takas, naujos persirengimo kabinos, suolai, tinklinio aikštė ir t.t. Kad chuliganai, valkatos viso to nesunaikintų, saugojo sargai, policininkai.

Parką tvarko 20 AB "Mašinų gamykla" darbininkų. Kiti yra įvairių įmonių ir organizacijų buvę darbininkai. Jų darbu esu patenkintas. Šis parkas yra puiki vieta laisvalaikiui praleisti gamtoje.

Vytautas Garška
Miškininkas

Ksaverio Bagdono nuotrauka

KONKURSAS MELOMANAMS

"Rokiškio pragiedruliai" ir muzikos prekių parduotuvė (Nepriklausomybės a. 3) skelbia konkursą. Teisingai atsakę į pateiktus klausimus, laimėsite garso kasetes. Pirmieji klausimai:

1. Kiek "Naktinių Personų" CD "ŠA LA LA" yra kūrinių?
2. "Geriausios "Pūko" dainos" pasakutinės dalies pavadinimas.
3. Oficialus "SOJUZ" atstovas Lietuvoje.
4. Kiek apytiksliai uždirbo filmo "TITANIKAS" kūrėjai?
5. Kaip vadinasi "THE OFFSPRING" naujausias albumas?

Atsakymus iki gruodžio 17 d. siųskite adresu: Nepriklausomybės a. 22., "Rokiškio pragiedrulių" redakcija. Arba skambinkite telefonu 51354 (nepamirškite palikti savo koordinates - vardą, pavardę, telefono numerį, adresą).

Kompaktiniai diskai, vaizdo ir garso kasetės, ausinės, elementai, foto juostos. Visa tai jūs įsigysite apsilankę Nepriklausomybės a. 3, Rokiškis (AB "TULPĖ" patalpose prie bažnyčios). Darbo laikas nuo 9 iki 18 val.

Pasižvalgius po Lenkijos vienkiemius

Geriau vieną kartą pamatyti, negu tris kartus išgirsti. Prisiminę šią seną taisyklę, rajono žemės ūkio konsultavimo biuro vadovas Alfredas Augulis ir zootechnikė Birutė Jankūnaitė dvi dienas žiūrėjo, kaip tvarkosi Lenkijos Respublikos Lomžos vaivadijos specializuoti pienininkystės ūkiai. Savo įspūdžius "Pragiedrulių" korespondentui Stasiui Varneckui papasakojo Birutė JANKŪNAITĖ.

Lenkijos žemės ūkyje visada egzistavo privatus sektorius, todėl mūsų pietų kaimynams vėl išradinėti dviračio nereikėjo.

Dabar lenkai turi apie 260 pienininkystės ūkių, kuriuos negėda

parodyti užsieniečiams. Tai nėra daug, nes Lenkija – didelė valstybė. Mes pamatėme tik 7 ūkius. Visi jie vienkiemiuose. Tvartai statyti iš lengvų konstrukcijų, įvairaus dydžio – nuo 15 iki 50 vietų. Karvių skaičių atitinka ir žemės plotai. Kadangi vaivadijos žemė nelabai naši, vienai karvei vidutiniškai tenka apie 2 hektarus.

Pagrindinis galvijų pašaras – šienainis. Jam panaudojama svidrė, kukurūzai, mišiniai, kultūrinių pievų žolė. Šieno fermose nėra, nes lenkai įsitikinę, kad jis šienavimo neatstos. Grūdų Lomžos vaivadijos ūkininkai beveik neaugina – juos pirkti pigiau.

Populiariausios holšteinizuotos juodmargės. Yra rekordininkių, per laktaciją duodančių po 10 – 11 tūkstančių kilogramų. Vidutiniai primilžiai – 5-6 tūkstančiai. Pieno kokybės vertinimo kriterijai Lenkijoje gerokai liberalesni negu Lietuvoje. Labiau vertinami pieno riebalai, o ne baltymai. Už kilogramą pieno lenkų ūkininkas gauna apie 1 zlotą (truputį daugiau negu litą). Pieną superka apie 1500 firmų, tad monolijų Lenkijoje nėra.

Ūkininkams mėšlo pašalinimas iš tvarto – didžiulė problema. Mūsų matytose fermose įrengtos grotelės, per kurias mėšlas susikaupia po grindimis. Kartą per 2 – 3 mėnesius jis skiedžiamas vandeniu, o srutomis laistomos dirvos. Lenkų gamtosaugininkai dėl to triukšmo nekelia.

Per dvi dienas daug pamatėme. Pasidomėti lenkų ūkininkų buitimi nebuvo progų, nes į gyvenamus namus mūsų paprasčiausiai nekviesdavo. Manychiau, kad buitimi lenkai mūsų nelenkia. Daugelis skolingi bankams, nors kreditų grąžinimo terminai išdalinti dvidešimtmečiams, o palūkanų norma apie 5 procentai. Tokių dalykų, kaip mūsų kaimo rėmimo fondas, lenkai nežino. Nemažai jiems padeda olandai.

Ir ne tik konsultacijomis. Štai, pavyzdžiui, 75 procentus melžimo ir pieno šaldymo įrangos kainos kompensavo Olandijos žemės ūkio firmos.

Užrašė Stasys Varneckas

Salvinija

☞☞☞ "Pragiedrulių" priedas moterims ☞☞☞

REDAKCIJOS PUSLAPIS

ŠALIN KALTĖS JAUSMĄ!

Užsukusios į biblioteką ar žvilgtelėjusios į spaudos kioską Jūs rasite daugybę moterims skirtų žurnalų. Pavartykite bet kurį. Juose puikuojasi lieknos kaip nendrelės panelės: jos taip demonstruoja rūbus, makiažą, šukuosenas ir seksą, jog eilinė moteris, turinti vidutinišką figūrą ir ploną piniginę, žaliuoja iš pavydo. Ar ji kada nors sugebės taip atrodyti? Ar tai įmanoma? Sakoma, taip, tik ji turi labai pasistengti. Ji galinti tapti gražuolet, trumpai tariant - svajonių moterimi. Kartais moterų paguodai parašoma ir apie madą apkūnioms, tačiau kaip apsirengusios vargu ar taps laimingesnės.

Moteris šiandien nuolat verčiama jaustis kalta: jai siūlo gimnastikos programą, kad figūra pagaliau taptų ideali, pateikia dietą, kaip suliesėti, parodo negrabias, makiažo nenaudojančias varguoles ir čia pat pademonstruoja, kaip jos galėtų atrodyti, jei tik pasistengtų. Tačiau nenuotraukose esančias ponias ar paneles grimuoja specialius mokslus ėję vizžistai, kuriems reikia plušėti net kelias valandas, kol pasiekia tą stulbinantį efektą. O juk jie grimuoja modelius. O kur dar ta "porcelianinė" šypsena!

Moterims siūloma nuostabūs butai, baldai, sodas, stilingai padengti stalai, gėlių komponavimo gudrybės, švara

spindinčios vonios... ir... mylintis vyras bei vaikai. Neretai skaitytoja anksčiau ar vėliau pasijunta niekam tikusi, atsilikusi. Pamiršta apie dvasinį moters grožį, jos turtingą vidinį pasaulį, atsakomybę, pasiaukojimą šeimai, "mamos" profesiją.

Pavydi draugei naujų baldų, kaimynui automobilio ar bendradarbei madingo palto. Atrodo svarbiausia - pasiturinčio gyvenimo "fasadas".

Ar visada laimingos tos, kurioms gamta pašykstėjo grožio, apsukrumo, talento?

Ar gali ištekęjusi, auginanti vaikus, tvarkanti namų ūkį, bedarbė ar dirbanti valdišką darbą, net ir savo verslą turinti moteris skirti tiek laiko makiažui, pilvui, krūtinei ir sėdynei!

O kiek receptų, patarimų, pamokymų, įvairių kulinarijų išmonių! O ką daryti toms, kurios nemėgsta nei kepti, nei virti?

Trumpiau tariant, moterims pateikiamas kalendorinis planas: ji viską suspės, jei sugebės optimaliai skirti savo laiką, kitaip ji nepataisoma. Kartas nuo karto kalame į galvą, jog jos dar netobulos, nors tobulumui ribų nėra. Tai tikra tironija - daugelis pagalvos. Dar kur nors rasite kokią testą, kuris padės poniai nustatyti, ar greitai ją ištiks širdies smūgis, ar ji ištikima žmona... Ir dėl to ji pati bus kalta,

Atrodo, pačios kaltos, kad nespėjate sutvarkyti spintos, kad vartojate per mažai kalco, kad nesugebate aprėpti darbo ir šeimos, kad nežinote, kaip išgelbėti yrančią santuoką...

Mielos moterys, atsikratykite visų kaltės kompleksų! Pakaks! Šalin kaltės jausmą, ypač tvirtinimus, jog pati moteris kalta, kad mylimasis pavirsta tironu, vyras prie televizoriaus tūnantis apsilaidėliu, o vaikai - neklaužadomis.

Išmokykite ne tik kritiškai vertinti tai, kas Jums siūloma, bet ir savikritiškai pažvelgti į save. Kitaip neišvengsite streso ar depresijos, taip vadinamo "sudegimo" sindromo.

"Salvinijos" puslapiuose Jūs nerasite ypatingų receptų, moralizuojančių pamokymų, žadą gniaužiančių meilės istorijų. Turbūt netaps šie puslapiai ir panasija nuo visų nesėkmių. Mes tik norime pabendrauti su Jumis, kiek patarti, pasiūlyti.

Gal ilgi ir šalti žiemos vakarai taps jaukesni, malonesni, jei įsiklausysite į save, išgirsite kitą. Venkite stresų. Atgaukite humoro jausmą. Kasdien pradžiuginkite save kokiu nors mažmožiu. Ir būtinai raskite laiko paskaityti mūsų laikraštį.

Salvinija

SVEIKA MITYBA: UŽ AR PRIEŠ

Didėjant vidutinei gyvenimo trukmei žmonės ima vis labiau bijoti senatvės. Reikėtų kuo natūraliau vertinti senėjimo procesą. Labai svarbu subalansuota, tinkama mityba.

Nepageidautini kai kurie maisto produktai ir tam tikras gyvenimo būdas. Didžiausi pilnavertės mitybos priešai yra rafinuotas cukrus, aukščiausios rūšies miltai, grynai riebalai ir baltymų perteklius.

Cukrus organizmui greitai suteikia energijos, kuri čia pat suvartojama. Pažvelkime į pusryčius. Ant stalo bandelė ar baltos duonos riekė, cukrumi pasaldinta kava ar arbata, gabalas pyrago, sviestas, marmeladas, gal dar dešros gabalėlis. Išskyrus dešrą, visa kita - beveik vien "tuščios" kalorijos. O jeigu dar visa tai paskubomis praryjame, tai po valandos kitos vėl pajuntame alkį. Iki pietų dar toli, todėl vėl griebiamės ne ką sveikesnių priešpiečių arba pasitenkiname sausa užkanda.

Paskui pietūs, pavakariai ir tik tada gausi vakarienė. Organizmo krosnis nespėja deginti kuro, susikaupia vis daugiau atliekų. Kada nors tos atliekos sukels ligas ir skausmus: reumatinius negalavimus, padidėjusį kraujospūdį, miokardo infarktą, kraujagyslių susiaurėjimą (taigi ir kraujotakos sutrikimus), cukraligę ir t.t.

Nuo fabrikinio cukraus atsiranda kalcio stoka, pristinga svarbių B grupės vitaminų, sunegaluoja kauklę sistema, o kur dar dantų ir dantenų ligos. Vienintelė išeitis - atsisakyti cukraus. Reikia vengti bet kokio "paslėpto" cukraus, esančio uogienėse, saldumynuose, tradiciniuose miltiniuose valgiuose ir kitur. Tačiau nebūtina atsisakyti visko, kas saldu. Cukrų galima pakeisti medumi, kriaušių

sirupu, per naktį išmirkytu vaisių sūka.

Aukščiausios rūšies miltus specialistai vadina "iškastruotais" miltais, kurie dėl tam tikro gamybos būdo yra praradę visas vertingas medžiagas. Visi kepiniai iš jų verti ne ką daugiau kaip rafinuotas cukrus: tuščios kalorijos, iš kurių kūne susidaro tik nepageidautinas riebalų sluoksnis ir nereikalingų medžiagų nuosėdos beveik visuose organuose (raumenyse, sausgyslėse, vidaus organuose).

Aukščiausios rūšies miltuose ypač trūksta balastinių medžiagų - nesuvirškinamų maisto komponentų, būtinų gerai žarnyno veiklai. Kai balastinių medžiagų nėra, maistas žarnyne per lengvai asimiliuojamas ir žarnoms beveik nelieka darbo. Tada raumeninis žarnų dangalas silpnėja ir jo pajėgumas mažėja. O juk nuo žarnyno raumenų darbo priklauso maisto tyrelės slinkimas tolyn, taigi ir virškinimas. Vadinasi, aukščiausios rūšies miltus geriau pakeisti rūpiais miltais.

Nėra pagrindo niekinti **riebalus**, esančius maiste. Be reikalo daugelis mano, kad nuo jų tik tunkama. Riebaluose yra daug vitaminų, jie turi vertingų biologinių savybių. Tai energijos šaltinis, iš kurio galime sem-

tis jėgų kasdien. Todėl neprošal suvalgyti gabalėlį lašinių. Tačiau iš riebalų, prisigėrusių keptuvėje, troškintuve, mūsų organizmas gauna tik padidėjusio cholesterolino ir riebalų koncentraciją kraujyje. Todėl daugiau reikėtų vartoti saulėgrąžų ar kitokį aliejų. Blogai ir gyvulinių baltymų perteklius, esantis mėsoje, dešroje. Mėsą geriausia kepti grilyje ar folijoje. Dėl per didelio baltymų kiekio pablogėja medžiagų apykaita ląstelėse. Gyvulinius baltymus būtina derinti su augaliniais. Labai daug augalinių baltymų yra sojos produktuose, ankštinių augalų grūduose. Labai vertingi pieno produktai.

Griežtai smerkiami konservai. Konservuojamas maistas chemiškai pakinta, todėl konservai tikrai apkrauna organizmą, o biologinės vertės neturi. Geriau valgyti šviežias daržoves, žuvis, mėsos produktus, šviežiai iš jų pagamintus patiekalus.

Sveikai virtuvei labai svarbu **tinkami prieskoniai**. Vis daugiau žmonių turi pasisaugoti druskos, pipirų ir paprikos, nes jie per daug dirgina jautrią ir pažeistą skrandžio gleivinę, padidėja kraujospūdis.

Didžiąją dalį druskos gali pakeisti bazilikas, paletūnas, petražolė, krapai, kmynai, mairūnas, čiobreliai, svogūnai, melisa, agurklė, kalendra, gelsvė, grybai, lauro lapai, muskatas, cinamonas, vanilė ir kiti.

Pupees geriausia paskaninti čiobreliais, muskatu ir trupučiu česnako, mėsos kukulius - česnakais, salierų ekstraktu, kalendromis, muskatu, bulvės skanu su smulkiai pjaustytais svogūnais, baziliku, darželinio dašiu, salierų druska.

Tad į sveikatą!

Pagal E.Exel ir W.Exel
knygą "Sveiki sulaukę
brandaus amžiaus" parengė

Salvinija
Kalpokaitė

ŽUVIES PATIEKALAI

ŽUVIES FILĖ FOLIJOJE

50 g žuvies filė, $\frac{1}{2}$ citrinos, $\frac{1}{2}$ šaukštelio provansališkų prieskonių, 2 česnako skiltelės, šaukštas sviesto, pipirų, druskos.

Įkaitinti orkaitę. Filė nuplauti. Paruošti Toppits aliuminio folijos gabalus, kad sandariai būtų galima suvynioti žuvį, iškepti juos sviestu, sudėti filė, pašlakstyti citrinės sultimis, apiberti prie-

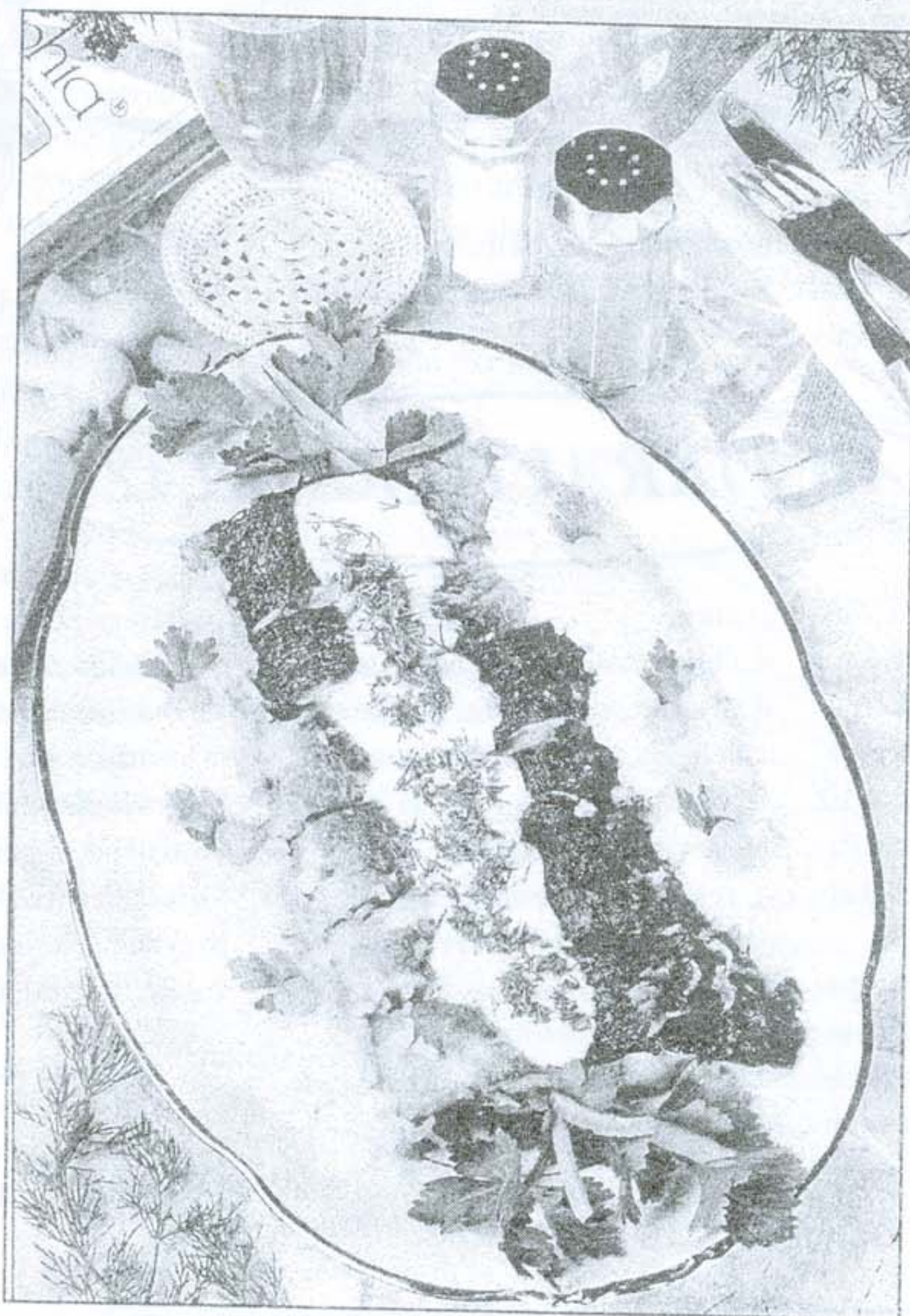
skoniais, druska ir pipirais, įdėti šiek tiek slėgtuvėlyje išspausto česnako. Iš viršaus sudėti sviesto gabaliukus. Kruopščiai įvynioti kiekvieną žuvies porciją, įkišti į karštą orkaitę ir pusę valandos kepti. Pateikti su bulvių koše arba keptomis bulvėmis bei daržovių salotomis.

ŽUVIS LENKIŠKAI

800 g jūros lydekos arba menkės filė, 300 g prieskoninių daržovių mišinio (be kopūstų), svogūnas, 2 kietai virti kiaušiniai, 2 šaukštai sviesto arba margarino, 2 pipirų žirneliai, lauro lapelis, druskos.

Prieskonines daržoves nuvalyti, nuplauti, smulkiai sukapoti (geriausiai elektrine trintuve), virti su svogūnais, pipirais ir lauro lapeliu. Kai daržovės suminkštės, pasūdyti, sudėti nuplautą filė ir virti ant mažos ugnies 15-20 min. Kiaušinį sukapoti, įmesti į išlydytus gabalus išvirtos žuvies, apdėti juos daržovėmis ir apipilti riebalais su sukapotais kiaušiniiais. Pateikti su bulvėmis.

KARPIS GRIETINĖJE

500 g karpio filė, šaukštas sviesto, šaukštas taukų, 2-3 šaukštai miltų, $\frac{1}{2}$ stiklinės rūgščios grietinės, 2 šaukštai sukapotų krapų, pipirų, druskos.

File nuplauti, supjaustyti porcijomis, pasūdyti ir parbarstyti pipirais. Apvolioti miltuose ir kepti karštuose taukuose bei svieste. Taukai neturi būti labai karšti.

Pakanka iškepti žuvį iki rausvumo, bet neprisvilinti. Iškeptos žuvies gabalus sudėti į kaistuvą arba – jei keptuvė yra gana gili – palikti joje, parbarstyti krapais, užpilti grietine, išmaišyta su šaukšteliu miltų. Kaitinti, kol užvirs. Jei gu padažas nėra pakankamai sūrus, prieš patiekiant galima dar pasūdyti. Pateikti su ryžiais, bulvėmis arba bulvių koše bei makaronais.

KEPTA ŽUVIS SALOTŲ PADAŽE

500 g žuvies filė, 2 šaukštai miltų, 3 šaukštai aliejaus, druskos.

Salotų padažas: $\frac{1}{2}$ šaukštelio geros rūšies garstyčių, 4 šaukštai aliejaus, 2 šaukštai citrinės sulčių, česnako skiltelė, šaukštas smulkiai sukapotų petražolių, pipirų druskos.

Keptuvėje įkaitinti riebalus. Filė nuplauti, pasūdyti ir apvolioti miltuose. Iš abiejų pusių kepti, kol paraus. Iš pateiktų komponentų paruošti padažą ir pateikti jį padažinėje, kad kiekvienas valgytojas galėtų apipilti juo žuvį savo lėkštėje. Pateikti su bulvėmis ir raugintais kopūstais.

Kartūninės vestuvės švenčiamos praėjus po santuokos metams. Tą dieną dovanojamos įvairios medžiaginės dovanos - staltiesės, servetėlės, patalynė ir pan.

Praėjus penkeriems bendro gyvenimo metams, švenčiamos

medinės vestuvės. Dovanos parenkamos iš medžio.

Varinės vestuvės švenčiamos po septynerių šeiminio gyvenimo metų. Šios šventės proga tinka dovanoti metalinius daiktus, pavyzdžiui, virtuvinius indus.

Pirmasis kartu pragyventas dešimtmetis pažy-

mimas **Rožių vestuvėmis.** Sutuoktinių namai tą dieną pilni rožių.

Praėjus penkiolikai metų - **stiklinės vestuvės.** Kaip jau supratote, tuomet reiktų dovanoti stiklines dovanas.

Porcelianinėmis vestuvėmis pa-

metų. Jei galimybės leidžia, vyras žinotai galėtų padovanoti kokią nors papuošalą su perlais.

Trisdešimt penkeri bendro gyvenimo metai pažymimi **drobinėmis vestuvėmis.**

Keturiasdešimt metų - **rubininės vestuvės.**

Pragyvenus kartu pusę šimtmečio - **auksinės vestuvės!**

Vyras ir žmona pasikeičia naujais auksiniais žiedais.

Briliantinis jubiliejus švenčiamas po 60 bendro gyvenimo metų; **platininis** - po šešiasdešimt penkerių.

Santuokinio gyvenimo 75 metų apvainikuoja **Karūnos vestuvės.**

KADA KOKIOS VESTUVĖS?

žymimas santuokinio gyvenimo dvidešimtmetis. Stalas padengiamas aukščiausios kokybės porcelianiniais indais.

Po dvidešimt penkerių metų švenčiamos **sidabrinės vestuvės.** Tą dieną šalia vestuvinio žiedo sutuoktiniai užmauna vienas kitam ir sidabrinčius.

Perlinės vestuvės švenčiamos tuomet, kai kartu pragyventa trisdešimt

Dažnai pirkėjas, įsigydamas kokią nors naują techniką, sumoka ir už tas funkcijas, kuriomis greičiausiai nesinaudos.

Pavyzdžiui, įsigiję skalbimo mašiną su džiovykla, dažniausiai šia nesinaudoja,

nes ne visada tos džiovyklos skalbinius gerai išdžiovina. Be to, daugelio skalbimo mašinų korpusas, įjungus džiovyklą, vibruoja. Sumokėjus nemažus pinigus už džiovyklą, ja nesinaudojama. Paprasčiau - tradicinės virvės skalbiniams džiovinti.

Prieš pirkdami viryklę, skalbimo mašiną, mikrobangę krosnelę ar šaldytuvą su begale programų ir funkcijų, pirmiausia gerai pagalvokite, ar jums užteks kantrybės, kad naudotumėtės viso-

mis šios sudėtingos technikos galimybės. Pavyzdžiui, norint išstudijuoti 24 pro-

gramų skalbimo mašinos instrukciją, teks perskaityti 35 puslapius su schemomis ir lentelėmis. Mašinai paleisti reikės surinkti paslaptinę skaičių derinį, užkoduojantį programos numerį, audinio rūšį, režimą ir temperatūrą. Ir nors išskalbs greičiausiai kokybiškai, bet visą sistemą iš pirmo karto tegali suprasti tik patyręs šifruotojas.

Ne visada tikslinga pirkti ir brangų plaunantį dulkių siurbį. Jis mažai pagelbės tiems, kurių namuose parketas, nes šis pirmiausia skirtas kilimams

įstaigose valyti.

Perkant naują prietaisą, būtinai reikia apgalvoti, kur aš jį padėsiu? Ar jam yra vietos? Kai kuriais būtiniais prietaisais nesinaudojama būtent todėl, kad jų paprasčiausiai nėra kur patogiai

padėti.

Žmonija pradeda mokėti už progresą. Buitinės technikos pranašumai virsta jos trūkumais. Mūsų virtuvės ir vonios užkraunamos daiktais, kurie arba visai nenaudojami, arba naudojami tik iš dalies. Tad kiekvieną kartą, prieš įsigydami naują daiktą, būtinai pagalvokite, ar tikrai jums jo reikia.

AR TIKRAI TO REIKIA?

Priedą "Salvinija" parengė
Salvinija Kalpokaitė
Jolita Kaškevičienė

DVI NAUJIENOS, KURIOS NENUSTEBINO DANO KAIRIO

Pasveikinau Daną Kairį su 60-uju gimtadieniu, pasakiau jam viską, kas tokia proga sakoma, ir dar pridūriau:

- Turiu tau, Danai, dvi naujienas: vieną juodą, kitą baltą.- Pirma naujiena, - sakau, - apie tavo mokyklą: Panemunėlio J.Katelės pagrindinė, kurioje tu dirbai N metų, - naikinama, reorganizuojama į pradinę.

Danui Kairiui tai jau nebuvo naujiena. Mokytojai seniai susirūpinę, kur reikės gauti darbo. Tarp jų ir Danas: kas bepriglaus pensininką?

- Nenusimink, - sakau, - Danai. Įkurk privačią poezijos mokyklą ir mokyk vaikus kurti eilėraščius.

Danas nusišypsojo, bet šią idėją paneigė: poetas - ne profesija. Galima vaiką išmokyti kalvystės - nukals noragą, galima išmokyti matematikos - išspręs kvadratinę lygtį. Bet išmokyti poezijos negalima. Poezija tai truputį daugiau negu eilėdaros pagrindai. Tai gyvenimo ir mąstymo būdas. Tai nuolatinė būseną, kai esi savyje ir šalia savęs. Kai matai gyvenimo esmę, o ne paviršių.

Poezija, anot Dano, tai skambantis, ošiantis, šlamantis Kazliškio šilas, kvepiantis Žiobiškio laukų vėjas ir meilė.

Svarbiausia meilė, nes be jos eilėraštis bus tik netikra deklaracija, nesminganti į dūšią, nesuvirpinanti jautrių jos stygų.

- O kokia antra naujiena, baltoji?

Pasakiau Danui, kad ant rajono Švietimo tarnybos vadovo stalo mačiau Lietuvos švietimo ministerijos garbės raštą, kuriame įrašyta jo pavardė. Už nuopelnus švietimui. Įteiks, sakė, kai tik bus iškilmingesnė proga.

Šią naujieną Danas išklaušė abejingai. Kiekvienas poetas - filosofas...

Šiandien "Pragiedruliai" spausdina dar kelis Dano Kairio eilėraščius. Jie neatsibosta, jie visada būna gaivūs kaip Nemunėlio versmės.

Stasys Varneckas

Danas Kairys visada nusiteikęs filosofškai. Net ir tada, kai apdovanojamas garbės raštu arba sveikinamas su jubiliejumi.

Iš itališkų motyvų Nazzarottis

Ligūrija, įniršus ir putota,
Žaibai lig Afrikos nutįsta debesy...
Dainuoja apie meilę Nazzarottis, -
Į krantą lipa jūra paklausyt...

Ataidi dainoje romėnų triumfas
Ir nugalėtų barbarų rauda:
Lygumoje žalioj balti žirgai suklumpa
Po raitelių kraujuojančia našta...

Dainuoja Nazzarottis apie Ostijoje
Sukaustytus galbrosė vergus
Ir pirmąjį krikščionių "Pater noster",
Sudrebinusį Forumo stabus.

Daina tartum sunki banga atriečia,
Į Genujos pakriaušės blokšdama
Beribį ilgesį - lyg edelveiso žiedą
Su Alpių stebuklinga žydruma.

Ligūrija, įniršus ir putota, -
Jau niekad niekas nebesikartos.
Daina lyg jūra netelpa krantuos,
Šilkinis persike, o Nazzarotti!

Alpėse

Žiburiui, ar lempai Aladino
Sužibus, bunda lobiai užburti -
Atidaro brangakmenių skrynį
Violetinė kalnų naktis...

Kai ištrykšta lyg fontanas Alpės
Ir sustingsta amžinoj tyloj...
O viršūnės jų - žili hidalgai -
Kažkur joja - niekur neišjoja...

Ieškom lobių mėlynuos tarpekliuos,
Pasakom apsisvaiginę.
Lobį tą surast tegali aklas,
Nusiprausęs perėjų šaltiny...

Veda mus, pavertęs uolą auksu
Ir prižėręs deimantų upes,
Į viršūnią amžinąjį džiaugsmą
Edelveiso žiedas atlape...

Apačioj kažkur sublyksi miestas, -
Į jį krinta tako serpantinas.
O ant kalnų ožio rago riesto
Tyliai supas lempa Aladino.

TRYŠ KARATISTŲ MEDALIAI

Anykščiuose vyko vaikų ir jaunučių karate turnyras. Jame dėl prizų, medalių ir diplomų varžėsi turnyro šeimininkai - anykštėnai, Panevėžio ir Rokiškio jaunieji karate kovotojai.

Trys rokiškėnai - Algis Kublickas ir Edgaras Bulovas iš J.Tūbelio gimnazijos bei Deimantas Trukšnys iš Juodupės - tapo turnyro nugalėtojais. Edvardas Jarmalavičius (J.Tumo - Vaižganto vidurinė) užėmė

antrą vietą. Juodupiečiai Mindaugas Gailūnas, Aurimas Jočys, Martynas Rastenis ir Aurimas Zaleckas bei Justas Puteikis (J.Tūbelio gimnazija) turėjo pasitenkinti trečiosiomis vietomis.

Gruodžio 19 dieną Kaune vyks karate kvalifikaciniai egzaminai aukštesnio laipsnio diržui gauti.

Stasys Daugėla

Kas gražu, atsilieps, kas,
teisinga, nemirs, nors vandenim,
kalnais apklotum.

Vaižgantas

PRAGIEDRULIAI

Nepriklausomas rokiškėnų laikraštis

1998 m. gruodžio 15 d. antradienis. Nr. 77. Kaina 0,80 Lt.

Kalėdų dovanos žemdirbiai negavo

Lapkričio mėnesį įvykęs ūkininkų ir žemės ūkio bendrovių atstovų susirinkimas priėmė rezoliuciją, reikalaujančią rajono tarybos sesijoje apsvarstyti klausimą dėl žemdirbių atleidimo nuo žemės mokesčio. Penktadienį tokia sesija ir įvyko. Joje dalyvavo ir rajone viešėjęs Lietuvos Seimo kaimo reikalų komiteto pirmininkas Vaclovas Lapė, komiteto patarėjas Vytautas Čėginskas bei Seimo narys Petras Šalčius.

Visi rajono tarybos nariai vieningai sutiko, kad šis klausimas svarstomas per vėlai, nes iki gruodžio 15 dienos žemės mokestis turi būti sumokėtas, o pavėlavus bus imami delspinigiai. Be to, daug stropių žemdirbių su mokesčių inspekcija jau atsiskaitė.

Sesijoje kalbėjo vyriausias amžiumi tarybos narys Vytautas Šlikas. Jis konstatavo, kad

Nukelta į 3 psl.

SOCIALDEMOKRATAMS PŪGA NE KLIŪTIS

Šeštadienį žemė su dangumi maišėsi, bet socialdemokratai - Seimo narys Vytenis Andriukaitis ir Dobilas Kirvelis vis dėlto pasiekė Rokiškį, kur jų laukė apie 50 rokiškėnų - šios partijos narių bei rėmėjų.

Socialdemokratų idėjos Lietuvoje jau turi 100 metų tradicijas, tačiau politiškai neraštingi žmonės jas dažnai painioja su bolševizmu, komunizmu ir nebeprišmena, kad socialdemokratus Leninas laikė aršiausiais priešais, jų pažiūras vadindamas ekonomizmu, reformizmu ar oportunistu. Tad šiuo metu Lietuvos socialdemokratų partija (LSDP) žmonių politinį švietimą laiko svarbiausiu savo uždaviniu, kuris net per žiemos pūgas verčia šios partijos aktyvistus važiuoti "į mases".

Rokiškėnų svečiai gana išsamiai apžvelgė LSDP istoriją ir nūdienos aktualijas. Tai, kad dar labai daug rinkėjų - darbininkų, mažąžemių valstiečių, mokytojų, medikų ir kt. - balsuoja ne už socialdemokratus, o už

V. Andriukaitis dar neprarado vilties tapti Lietuvos prezidentu.

stambaus kapitalo partijas, tokias kaip TS (LK) ar LDDP, yra ne kas kita, kaip politinis neišprusimas. Tai, anot V. Andriukaitio, laikinas reiškinys, nes dauguma

Nukelta į 3 psl.

"Rokiškio pragiedrullius" 1999 metams galima užsisakyti visuose paštuose, redakcijoje, pas visuomeninius platintojus.

Primename, kad užsiprenumeruoti laikraštį kitiems metams kainuos:

1 mėn. - 6 Lt; 3 mėn. - 18 Lt; 6 mėn. - 36 Lt.

Mūsų prenumerata pigiausia.

Skaitytojus taip pat informuojame, kad skelbimai, padėkos, sveikinimai, užuojautos į "Rokiškio pragiedrullius" priimami nemokamai.